

אמנה לשמירה על טוהר הבחירות לכנסת

אנו, אזרחיות ואזרחים במדינת ישראל, אישי ונשות ציבור, מנהיגים דתיים, אקדמאיים, ראשי המפלגות, שרים, ח"כים, ראשי ערים, מכל קשתות החברה בישראל, חותמים על אמנה זו מתוך הכרה בכך שקיומה של מדינת ישראל כמדינה דמוקרטית מבוסס על קיום בחירות חופשיות והוגנות לכנסת. הבטחת הגינות הבחירות נחוצה כדי לוודא שתוצאות הבחירות מבטאות את עמדות הציבור וזכות לאמונו. בחירות הוגנות הן תוצאה של מערכת בחירות שמשתתפיה מכבדים מערכת כללים מוסכמת, תוך הכרה בחובה לנהוג בשוויון ובכבוד הדדי ולהימנע מהטעויות. על-כן, אנו רואים חשיבות עליונה להבטיח את הגינות הבחירות והן את אמון הציבור בהגינות הבחירות.

אמנה זו מבטאת את עקרונות היסוד של בחירות הוגנות לכנסת. היא נועדה להנחות את המפלגות שמתמודדות בבחירות לכנסת, את גורמי השלטון והאכיפה שמוסמכים לנהל ולפקח על הבחירות ואת הציבור כולו. מרבית הנורמות אותן מקדמת האמנה להלן קבועות מפורשות בחקיקה או ברוחה והפרתן בחלק מהמקרים עשויה לעלות כדי עבירה פלילית שעונשה מאסר.

אנו קוראים לשמירה על טוהר הבחירות במספר תחומים מרכזיים:

- מניעת השימוש הפסול בכלים טכנולוגיים ובבינה מלאכותית לצורך תעמולה
- שמירה על חופש ההצבעה בקלפי
- תקינות הליך ספירת הקולות
- שמירה על הגינות ההצבעה לקראת וביום הבחירות
- הגינות וחוקיות תעמולת הבחירות
- הגינות ומהימנות אמצעי התקשורת
- הגינות וחוקיות במימון מפלגות

אנו קוראים לכל נושאי המשרה ועובדי הציבור המעורבים בהליך הבחירות ואחראים על תקינותו וטוהרו לפנות לתנועה לאיכות השלטון בכל מקרה של הפרת הכללים והנורמות הבאות לידי ביטוי באמנה זו!

על החתום !

פרטי האמנה - עקרונות

1. מניעת שימוש פסול בכלים טכנולוגיים ובבינה מלאכותית - אמצעים טכנולוגיים, כלי סייבר ובפרט כלי בינה מלאכותית מציבים איום חדש, דרמטי ורחב היקף על האופן שבו תעמולה שקרית, דיבתית ובלתי חוקית מופצת בקרב קהל הבוחרים ומשפיעה באופן פסול על שיקולי הבוחרים. על כן:
 - (א) הכרחי לסמן תעמולת בחירות מכל סוג שנעשתה או נערכה באמצעות כלי בינה מלאכותית (וכלים מתקדמים ל deep fake) בעזרת סימון ברור ומבדיל ברוח הכללים בדבר שקיפות.
 - (ב) הכרחי שועדת הבחירות המרכזית והמחוקקים יסדירו בחקיקה ובכללים מתאימים את הצורך להיערך לאיומים הללו ויתאמו את האיסורים הקיימים בחקיקה (או חדשים לפי הצורך) לקצב ההתפתחות הטכנולוגית והאיומים החדשים שהיא מייצרת.
 - (ג) אין להתחזות לאחר במסגרת תעמולת בחירות או פרסום בעל אופי פוליטי או מטעם גורם פוליטי – במראה או בקול או בכל דרך אחרת - באמצעות שימוש בכלים של בינה מלאכותית לשם הצגה כוזבת של דובר/ים ולכל פעולה אחרת שעלולה להטעות את מי שנחשפים לה (בין היתר לפי סעיף 13 לחוק תעמולת בחירות).
 - (ד) אין לאסוף מאגרי נתונים בלתי חוקיים של בוחרים ולבלוש אחר בוחרים בעזרת כלים טכנולוגיים על מנת להתחקות ולהשפיע באופן פסול אחר דפוסי הצבעה. (בין היתר על פי חוקי הגנת הפרטיות)
 - (ה) אין לעשות שימוש בכלי סייבר התקפיים על מנת לגנוב או לשבש מידע ממוחשב בקשר לציבור הבוחרים או באופן שיהווה איום או שיבוש של רשתות תקשורת של ועדת הבחירות המרכזית, המפלגות ותהליך הבחירות עצמו. (בין היתר לפי חוק המחשבים, חוק הבחירות לכנסת)
2. שמירה על חופש ההצבעה בקלפי - הבחירות הן הוגנות רק אם הן חופשיות. בהתאם לכך:
 - (ו) הכרחי לשמור על חשאיות הבחירות ולא לבצע כל פעולה שעלולה לחשוף את תוכנה של ההצבעה או את העובדה שאדם לא הצביע. (סעיף 119 לחוק הבחירות לכנסת)
 - (ז) ההחלטה אם להצביע ולמי להצביע היא אישית בלבד של המצביע/ה. משום כך, אין לנקוט בשום צעד שתכליתו ניסיון להרתיע מהצבעה, ואסור לאיים בענישה או להציע תגמול בגין הצבעה או אי הצבעה למפלגה מסוימת. (סעיף 122 לחוק הבחירות לכנסת; סעיף 197 לחוק העונשין)
 - (ח) לכל אזרח/ית קול אחד. אסור להתחזות לאחר או לנסות להצביע שלא כדין ואסור לסייע לניסיון לעשות זאת. (סעיף 124 לחוק הבחירות לכנסת)
 - (ט) חל איסור לקיים תעמולת בחירות בסמוך לקלפי, בהתאם להוראות החוק. (על-פי סעיף 126 לחוק הבחירות לכנסת, אסור לנהל ביום הבחירות תעמולת בחירות, בכתב, בעל-פה או בצורה אחרת, במקום קלפי או במרחק של 5 מטרים משער הכניסה החיצוני למבנה שבו נמצאת הקלפי)
 - (י) יש לשמור על הביטחון הפיזי של המצביעים/ות ושל נושאי התפקידים בקלפי ולהימנע מכל מעשה או אמירה שיש בהם כדי להטריד/ם או לאיים עליהם/ן. (סעיף 122 לחוק הבחירות לכנסת)

יא) יש לדווח למשטרה ולוועדת הבחירות המרכזית על פעולות החשודות כמיועדות להרתיע מצביעים מהגעה לקלפי או להפריעה להם לעשות כן, לרבות הפצת מידע כוזב על שעות פתיחה, על בעיות נגישות וכדומה.

3. תקינות הליך ספירת הקולות - הבחירות הן הוגנות רק אם מובטח קול אחד לכל אחד/ת. בהתאם לכך, על כל מי שמעורב/ת בספירת הקולות, לרבות משקיפים/ות, מוטלות החובות הבאות:

א) יש לפעול במקצועיות וביושר כדי להבטיח ספירת אמת של הקולות. חל איסור חמור לפעול לזיוף ספירת הקולות. (תקנות הבחירות לכנסת)

ב) יש להימנע ממסירת מידע על תוצאות ההצבעה או על שיעורי ההצבעה שלא על-ידי מי שהוסמך לכך כדין על-ידי ועדת הבחירות המרכזית לכנסת. (תקנות הבחירות לכנסת)

ג) יש לדווח מיידית על ניסיונות למרמה או זיוף בספירת הקולות. יש לדווח לגורמים המוסמכים, ובכלל זה לוועדת הבחירות המרכזית לכנסת, ליועצת המשפטית לממשלה ולמשטרת ישראל.

יב) חל איסור מוחלט למסור מידע כוזב או בלתי מבוסס בדבר טענות על זיוף תוצאות הבחירות, שעלולות לפגוע באמון הציבור בהגינות הבחירות.

4. שמירה על הגינות ההצבעה לקראת וביום הבחירות - לנושאי משרה שלטונית, ובכלל זה כלל ממלאי התפקידים בוועדת הבחירות המרכזית, משקיפים/ות בוועדות הקלפי, סדרנים בקלפי, ממלאי תפקידים במערכת אכיפת החוק, לרבות שוטרים/ות ועובדי/ות משרד המשפטים ומערכת הייעוץ המשפטי לממשלה, תפקיד מרכזי בהבטחת הגינות הבחירות. בהתאם לכך, על נושאי המשרה:

א) לפעול באופן שוויוני והגון, ללא התחשבות בעמדתם/ן הפוליטית, בהתאם לחוק ולהוראות ולהנחיות בית המשפט, יו"ר ועדת הבחירות המרכזית לכנסת והיועצת המשפטית לממשלה.

ב) לאכוף את המגבלות הקבועות בחוק, במסגרת סמכויותיהם/ן, לשם הבטחת הגינות הבחירות, ובכלל זה להגן על זכויות האזרחים/ות ולטפל באופן יעיל ומהיר בכל תלונה וכל חשד לפגיעה בטוהר הבחירות.

ג) להבטיח את קיום הוראות הדין בסמוך לקלפי, ובכלל זה לטפל ביעילות בכל מעשה בריונות ולספק הגנה יעילה, גם בלי שהוגשה תלונה, מפני הטרדות ואיומים על המצביעים/ות.

ד) לסרב לבצע מעשה לא חוקי שהונחו לעשות על-ידי גורם הממונה עליהם/ן, ולדווח מיידית על הוראה כזו ליו"ר ועדת הבחירות המרכזית לכנסת וליועצת המשפטית לממשלה.

5. הגינות וחוקיות תעמולת הבחירות - בחירות הן הוגנות רק אם תעמולת הבחירות מבוססת על אמירת אמת, כיבוד הדדי של המתמודדים/ות ושל דעות נוגדות, בלא איומים או הבטחת טובות הנאה בגין הצבעה או אי הצבעה בכלל או למפלגה מסוימת. בהתאם לכך, על כלל הגורמים שנוטלים חלק בתעמולת הבחירות, ובכלל זה המועמדים/ות וגורמי מקצועי שנוטלים/ות חלק במסע הבחירות:

א) יש להקפיד למלא את כלל הוראות החוק בעניין תעמולת הבחירות, ובכל מקרה של ספק, יש לפנות מראש אל יו"ר ועדת הבחירות המרכזית לכנסת לקבלת הבהרות, ובכלל זה ובמיוחד:

ב) אין לעשות שימוש בנכסי ציבור – לרבות משרדים, אתרי אינטרנט ורשתות חברתיות, פרסומים רשמיים, קניין רוחני, עובדים, וכיוב' ובפרט על ידי המועמדים עצמם, שרי הממשלה, ח"כים ועובדי הציבור לצורך תעמולת בחירות (סעיף 2א) לחוק).

ג) אין לעשות שימוש ולנכס את צה"ל לטובת תעמולת בחירות – לרבות שימוש בחיילים, בסיסים, קניין רוחני, סמלים, שמות יחידות וכיוב' - ובפרט על ידי המועמדים עצמם, שרי הממשלה, ח"כים (סעיף 2ב לחוק)

ד) אין להפיץ שמועות כזב על מעשים או אמירות של מתמודדים/ות. (סעיף 13 לחוק הבחירות לכנסת (דרכי תעמולה)).

ה) אין לייחס למתמודדים/ות דעות או אמירות ללא ביסוס.

ו) מותר להפיץ מידע על תוצאות סקרים רק אם הסקרים נערכו לפי כללים סטטיסטיים מקובלים, תוך פירוט מתכונת עריכת הסקר והגורם שניהל את הסקר, מספר המשיבים והציבור אליו הופנה הסקר, ורק אם המידע כולל דיווח אמיתי ומלא של תוצאות הסקר. (סעיף 16 לחוק הבחירות לכנסת (דרכי תעמולה)).

ז) אין להתחזות לאחר, לשם הצגה כוזבת של דובר/ים ולכל פעולה אחרת שעלולה להטעות את מי שנחשפים לה.

ח) אסור להבטיח בגין הצבעה או אי הצבעה, בכלל או למפלגה מסוימת, טובת הנאה, קמעות, ברכות וכדומה, ואין לאיים בקללות בגין הצבעה או אי הצבעה. (סעיף 122 לחוק הבחירות לכנסת).

ט) אין להשתמש במעמד חינוכי, של מורים/ות, מורי/ות הלכה, מפקדים וכדומה, ובמעמד כלכלי, של מנהלים/ות, ספקים או לקוחות, כדי לנסות להשפיע על אופן ההצבעה של אחרים/ות.

י) חל איסור מוחלט להסית לגזענות, לאלימות או לטרור במהלך מסע הבחירות, במפורש או באופן מרומז, ויש להתבטא באופן שמגן על כבוד האדם של כלל המתמודדים והקבוצות בחברה. (סעיפים 144א עד 144ד לחוק העונשין)

יא) אין להפריע למהלך הסדיר של אסיפת בחירות או לפגוע במודעות תעמולת בחירות. (סעיף 126 לחוק הבחירות לכנסת)

יב) על מי שנודע על הפרה של הכללים בעניין תעמולת הבחירות מוטלת חובה אזרחית לדווח על כך לגורמים המוסמכים.

6. הגינות ומהימנות אמצעי התקשורת - לאמצעי התקשורת מסור תפקיד מכריע בהבטחת הגינות הבחירות. בהתאם לכך, אמצעי התקשורת:

א) יימנעו ממתן במה לתעמולת בחירות שמפרה את החוק או כללים שמנויים כאן.

ב) ידווחו באופן הוגן ושלם, לאחר בדיקת העובדות, על מעשים והתבטאויות של מועמדים/ות, ויימנעו מדיווח לפני שנעשתה בדיקה לבירור מהימנות הדיווח.

- ג) יימנעו ממתן במה לפרסומים מטעים, לרבות כאלה שנעשו באמצעות בינה מלאכותית.
- ד) ידווחו על מידע מהימן שבידיהם על הפרת הכללים על-ידי מפלגה או מועמד/ת, על חשד לפגיעה בטוהר הבחירות וכל מידע רלוונטי אחר.
- ה) יימנעו מהפצת שמועות בלתי מבוססות על זיופים בבחירות או בספירת הקולות.

7. הגינות וחוקיות במימון מפלגות - הבטחת הגינות הבחירות מחייבת הגנה על שוויון ההזדמנויות בבחירות, ובכלל זה הקפדה על הכללים בדבר מימון המפלגות. בהתאם לכך:

- א) על המפלגות, הרשימות, המועמדים/ות וכלל גורמי המקצוע העוסקים במסע הבחירות, להקפיד למלא את כלל הוראות החוק בעניין מימון המפלגות ומימון הבחירות, ובכל מקרה של ספק, יש לפנות מראש אל יו"ר ועדת הבחירות המרכזית לכנסת לקבלת הבהרות. (סעיף 9א לחוק מימון מפלגות)
- ב) על כל גורם ששוקל לתרום כסף או שווה כסף למימון תעמולת הבחירות או פעילות המפלגות לפעול בהתאם לחוק, ולקבל אישור בכתב מהגורם לו נמסר הכסף כי התרומה מותרת לפי החוק. (סעיף 9א לחוק מימון מפלגות)
- ג) חל איסור לקבל תרומות למימון תעמולת הבחירות או פעילות המפלגות מאנשים שאינם אזרחי ישראל ומתאגידים, בישראל או בחו"ל. (סעיף 9א לחוק מימון מפלגות)
- ד) חל איסור על מי שיש לו/ה השפעה חינוכית או כלכלית על אחרים להשתמש בכוחו/ה כדי לעודד אדם לתרום כסף או שווה כסף למפלגה או להימנע מכך.